

Domáci glasovi

Stev. 42.

Lienz, petek 21. decembra 1945.

Leto 1.

JUG. NARODNI ODBOR V LONDONU

"British Morning News" z dne 16. dec. 1945 poroča:

"Jugoslovanski politični voditelji, ki podpirajo kralja Petra, so sklenili osnovati Jugoslovanski narodni odbor, ki bo kot poličen organ združil vse politične stranke, ki so proti Titu.

Prvi korak odbora je bila spomenica, ki so jo poslali zunanjima min. Bevinu in Byrnesu ob priliki moskovske konference. V tej spomenici odbor naglašá prošnjo, "naj se velesile odločijo in podvzamejo potrebne korake, da se napravi konec sedanji tiraniji in da se pripravi pot za vzpostavitev politične svobode v Jugoslaviji."

Razumljivo je, da kralj Peter ni osnoval prave vlade, ker bi to pomenilo prelom vseh dogovorov in bi sedanji politični položaj zelo zaostriło. Vendar lahko smatramo, da bo novi skupni odbor podvzel vse potrebne korake, da prepriča velesile o pristnosti Titove laži-demokracije in o najni potrebi, da se napravi enkrat za vselej konec nasilju, ki sedaj vlada v Jugoslaviji.

"Brat - bratu" pomagaj!

Italijanski komunistični list "Il Lavoratore" je v obrambo "Primorskega dnevnika" objavil članek, iz katerega lahko posnemamo, zakaj je bil "Primorski list" ukinjen. V izvlečku se članek glasi:

"Naš prvi vtis je bil ta, da bo ta odločitev imela resne posledice in sicer za-to, ker žalí pravico tiska, da sme kritizirati delo, ki ga vršijo oblasti. Po drugi strani pa je najbolj prizadeto slovensko prebivalstvo v coni A, kateremu so s tem ukinili glasilo njihove borbe za ohranitev narodnih pravic, katere jim je fašizem toliko let odrekal in ki jih tudi sedanja anglo-ameriška uprava ni na novo priznala."

List nato prinaša razgovor z odgovornim urednikom o povodu ukinitve "Prim. dnevnika". Ostra kritika na račun celokupnega vodstva prosvetnega oddelka, ki ga je poročnik Simoni imenoval, predvsem pa prof. Baraga, to je bil povod. O prof. Baragi je "Primorski dnevnik" že prej objavil nekaj člankov in ga skušal blatiti pred zavezniki, da bi ga odstavili od sedanjega položaja in da bi imenovali kakoga komunisto, kar bi jim seveda bolj dišalo. Na koncu članka pa "Il Lavoratore" pravi:

"Vsak resen demokrat ima občutek, da ima tu nekdo prste vmes. Vsi vemo, kdo vedno blati in napada sedanjo državo, njeno vojsko in poglavarja, ne da bi se zavezniki zganili in to preprečili, dočim pa ena sama kritika o krajevnem funkcionarju povzroči korak, ki bo imel težke posledice, pa čeprav je slovensko prebivalstvo samo nekaj dni brez svojega časopisa."

Dosti pač ni treba pripomniti k temu. Komunist bo pa že pomagal svojemu rdečemu "bratu", pa čeprav je ta Slovenec. Čudno se nam pa le zdi, da se Italijani kar naenkrat tako zavzemajo za slovensko prebivalstvo, ki so mu prej tako vneto hoteli vteptati s pomočjo "rimske pravice" v se dobre te "rimske kulture".

LIBRARY

PREMEŠČENIH OSEB NE SMEJO SILLITI K POVRATKU DOMOV. - Eno najtežjih vprašanj v zvezi z ravnanjem s premeščenimi osebami je pač vprašanje, ali naj oblasti ljudi, ki so se odločili, da se ne vrnejo v svojo domovino, prisilijo k temu ali naj jim da jo možnost bivati nekaj časa v taboriščih UNRRE. - Na 3. zasedanju glavnega sveta UNRRE v Londonu v preteklem avgustu je bilo sklenjeno, da naj vse premeščene osebe, ki pridejo v poštev za UNRR-ino pomoč, se same odločijo, če želijo domov ali ostati pod pokroviteljstvom UNRR-e. Ta sklep pa se ne nanaša na sov. državljane, v čigar usodo so določili na konferenci v Jalti. Ta sklep se raztegne na dobo šestih mesecev. Po končanem zasedanju je bilo tudi sklenjeno: "Uradi UNRR-e naj ne opustijo nobene prilike poskušati obenem s pristojnimi oblastni nagovarjati premeščene osebe, naj se vrnejo domov čimprej." Vprašanje, v koliko je zadeva UNRR-e, skrbeti za ostale premeščene osebe, bo odločeno v marcu ali aprilu ali pa na kakem poznejšem zasedanju glavnega sveta skupno s prizadetimi vladani ali pa bo glavni odbor proučil vprašanje. - Na podlagi sedanjega položaja more vsaka premeščena oseba prostovoljno bivati v kakšnem UNRR-taborišču dokler bo imela možnost, da se vrne v svojo domovino.

POLITIČNI UMORI NA POLJSKEM. Vrsta političnih umorov, katerih zadnja žrtev je bil Szysiorek, glavni tajnik sedanje poljske kmečke stranke, se nadaljujejo že nekaj tednov. Precej ljudi je že padlo od rok teh teroristov. Očividno pa sta tu dva različna načina nasilja. Ena skupina se je vrgla izključno le proti funkcionarjem tajne policije in komun. poljske delavske stranke, dočim išče druga skupina svoje žrtve med vodilnimi osebami kmečke stranke. (Weltpresse, 17.dec.1945.)

PARTIZANI UGRABLJAJO. - 10. t.m. je v stanovanje ljublj.ing. Vinka Koširja prišlo nekaj neznancev, ki so se izdajali za po-

liciste in pozvali ing.Koširja, naj gre z njimi. Ker se je upiral so mu zagrozili z orožjem in ga prisilili, da jim je sledil v avto, ki je čakal na ulici. Ker se ing.Košir ni vrnil se je sostanovalec vse zazdelo sumljivo in so hoteli naslednji dan stvar javiti policiji. Tedaj pa so se zopet pojavili vsi neznanci in izjavili, da so poslani po Koširjeve dokumente ter so zatrjevali, da gre inženjerju dobro in da bo samo nekaj časa ostal na policiji. Vzeli so nekaj pisem in dokumentov ter odšli. Stvar je zvedela policija ter izjavila, da sploh ni bil izdan odlok za aretacijo ing.Koširja. Povsem videzu so ga neznanci ugrabili. (Giornale alleata, 11.XII.)

BELGRAJSKI CASOPISI prinašajo Titovo izjavo o želji Jugoslavije glede dobrih odnosov napram Italiji, pod pogojem, da Italija prizna 1. da je bila Jugoslavija žrtev italijanskega napada, 2. da so Italijani za časa okupacije napravili v Jugoslaviji ogromno škodo in 3. da so teritorijalne zahteve Jugoslavije upravičene. Tito je v svoji izjavi navedel celo vrsto primerov, ki naj pokažejo, da Italija ni napravila niti enega mirovnega poskusa in zavrača ital.trditve, da so jug.čete internirale več tisoč Italijanov iz Julijske Benečije. V svoji izjavi zatrjuje Tito, da gre tu večinoma za italijanske vojake, ki so v času od 1942 do 1945 padli v vojni ali pa bili ujeti, dočim so drugi vsi svobodni. - "Padli so v vojni", pravi cinično Tito...

KOMUNISTI DEMONSTRIRAJO. Pretekli petek je prišlo v Jul. Benečiji do demonstracij in splošna stavka je bila napovedana za soboto v Trstu, v znak protesta, ker je zavoz, voj.uprava ukinila nek slovenski časopis. - Zav.voj.policija je v petek aretirala 30 oseb v Gorici, ko je kakih 2.000 ljudi demonstriralo pred glavnim poveljstvom zav.voj. uprave. (Brit.Morning News, 18.XII.1945.)

JSLICE SO GOTOVE IN JIH LAHKO DOBITE V NASI UPRAVI. -